

**ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧИЙН
2020 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД
ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ**

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
ҮОМШӨ	Үйлдвэрлэлийн осол мэргэжлээс шалтгаалах өвчин
БШУЯ	Боловсрол Шинжлэх ухааны яам
ХХОАТ	Хувь хүний орлогын албан татвар

Агуулга

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан.....	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5
/төгрөгөөр/	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	7
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	9
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	11
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	12
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	14
3.Аудитын тайлан.....	15
3.1. Ерөнхий зүйл.....	15
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй.....	15
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт.....	15
3.4. Материаллаг байдал.....	16
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд.....	16
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт.....	18
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл.....	20
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	20
3.9. Аудитын илрүүлэлт.....	21
Залруулсан алдаа.....	21
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил	21
Аудитын зөвлөмж.....	22
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд.....	22
4. Менежментийн захидал	23
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	25

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

МОНГОЛ ГЕРМАНЫ ХАМТАРСАН
АШИГТ МАЛТМАЛ, ТЕХНОЛОГИЙН
ИХ СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ
Б.БАТЦЭНГЭЛ ТАНАА

2021.02.25 № 07/524
танай _____-ны № _____-т

Аудитын санал дүгнэлт

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Монгол Германы хамтарсан ашигт малтмал, технологийн их сургуулийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Монгол Германы хамтарсан ашигт малтмал, технологийн их сургуулийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторов баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторов ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Монгол Германы хамтарсан ашигт малтмал, технологийн их сургууль нь стратегийн зорилтоо хэрэгжүүлэх хүрээнд 3 бүлэг 47 ажил төлөвлөж байгууллагын даргын үр дүнгийн гэрээнд тусгаж гүйцэтгэлийг гаргажээ. Тухайлбал: Бодлогын баримт бичигт тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний хүрээнд /18/, төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах зорилт, арга хэмжээний хүрээнд /5/, хуулиар олгосон чиг үүргийг хэрэгжүүлэх зорилт, арга хэмжээний хүрээнд /24/ ажиллах чиглэлээр гэрээ байгуулан ажилласан байна. Жилийн төлөвлөгөөгөө 96.9 хувиар биелүүлж ажилласан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

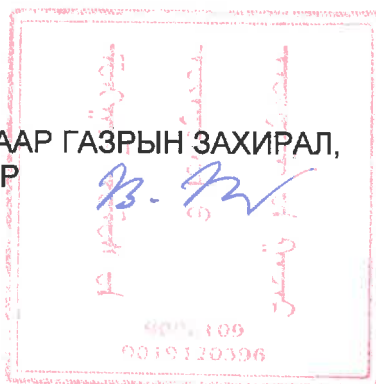
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	/төгрөгөөр/	
		Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,405,611,918.37</u>	<u>685,416,558.47</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	4,162,500.00	6,227,359.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	4,162,500.00	6,227,359.00
3121	Төгрөг	4,162,500.00	6,227,359.00
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	00.00	1,384,459.00
31214	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах	4,162,500.00	4,842,900.00
33	АВЛАГА	348,983,504.42	612,266,565.22
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	00.00	315,884.52
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	75,359,500.00	72,667,700.00
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	272,200,580.50	536,886,100.41
335	Бусад авлага	1,423,423.92	2,396,880.29
3351	Байгууллагаас авах авлага	1,423,423.92	2,396,880.29
34	УРЬДЧИЛГАА	00.00	55,111,021.00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	00.00	53,694,321.00
3471	Урьдчилгаа тооцоо	00.00	1,416,700.00
34713	Цалингийн урьдчилгаа	00.00	1,416,700.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	1,052,465,913.95	11,811,613.25
351	Түүхий эд материал	901,099,642.61	00.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	901,024,192.61	00.00
35130	Эм боох материал	75,450.00	00.00
354	Хангамжийн материал	151,366,271.34	11,811,613.25
35410	Бичиг хэргийн материал	14,443,648.00	5,809,200.00
35420	Аж ахуйн материал	1,167,970.00	00.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	6,144,200.00	00.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	3,165,560.00	1,766,366.00
35450	Барилгын засварын материал	11,895,700.00	4,236,047.25
35470	Бусад хангамжийн материал	114,549,193.34	00.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>16,979,435,988.31</u>	<u>17,109,927,872.13</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	16,979,435,988.31	17,109,927,872.13
392	Биет хөрөнгө	14,695,747,311.31	14,664,533,471.32
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	12,735,456,358.82	12,735,456,358.82
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(237,955,755.72)	(475,911,511.56)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	399,310,674.00	399,310,674.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(225,808,726.66)	(278,644,305.70)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	1,652,261,923.35	2,207,917,180.77
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(720,993,707.41)	(987,184,469.19)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	711,320,718.87	773,804,443.33
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(370,973,290.56)	(444,759,632.96)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	271,126,627.50	271,126,627.50
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(18,315,246.00)	(36,630,492.00)

39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	324,807,415.00	324,807,415.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(170,624,301.55)	(203,008,415.61)
39217	Ном	346,134,621.67	378,249,598.92
393	Биет бус хөрөнгө	2,283,688,677.00	2,445,394,400.81
39301	Програм хангамж	14,663,502.81	181,462,552.81
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,626,576.00)	(5,710,152.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	2,273,675,000.00	2,273,675,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,023,249.81)	(4,033,000.00)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>18,385,047,906.68</u>	<u>17,795,344,430.60</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>35,699,295.55</u>	<u>53,945,788.54</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	35,699,295.55	53,945,788.54
413	Өглөг	545,295.55	4,988,287.54
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	545,295.55	782,287.54
4136	Бусад өглөг	00.00	4,206,000.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	00.00	4,206,000.00
414	Урьдчилж орсон орлого	35,154,000.00	48,957,501.00
41440	Бусад урьдчилж орсон орлого	35,154,000.00	48,957,501.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>18,349,348,611.13</u>	<u>17,741,398,642.06</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	18,349,348,611.13	17,741,398,642.06
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,904,539,547.50	2,904,539,547.50
51101	Өмч: - төрийн	2,904,539,547.50	2,904,539,547.50
512	Хуримтлагдсан үр дүн	13,302,926,201.86	12,694,976,232.79
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	12,852,144,284.85	13,305,348,791.86
51220	Тайлант үеийн үр дүн	450,781,917.01	(610,372,559.07)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,141,882,861.77	2,141,882,861.77
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>18,385,047,906.68</u>	<u>17,795,344,430.60</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,546,474,200.00	3,980,457,871.80
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,264,163,835.00	1,731,854,538.80
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,264,163,835.00	1,731,854,538.80
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,264,163,835.00	1,628,867,868.69
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	636,594,650.00	828,973,600.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	1,245,266.80
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	627,569,185.00	798,649,001.89
120009	Бусад орлого	00.00	102,986,670.11
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,282,310,365.00	2,248,603,333.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,699,651,100.00	1,771,862,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,699,651,100.00	1,771,862,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	582,659,265.00	476,740,833.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	282,866,765.00	366,753,916.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,054,500.00	19,408,917.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	288,738,000.00	90,578,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,095,692,282.99	3,634,826,784.99
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,095,692,282.99	3,634,826,784.99
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,004,185,277.92	3,211,691,581.88
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,655,592,967.79	1,639,828,187.65
210101	Үндсэн цалин	1,655,592,967.79	1,639,828,187.65
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	192,773,801.94	204,872,458.29
210201	Тэтгэврийн даатгал	131,146,463.44	142,806,242.41
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,150,952.60	15,815,969.49
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12,581,349.90	12,412,752.54
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,081,366.70	3,038,286.17
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	30,813,669.30	30,799,207.68
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	205,499,906.87	213,617,699.12
210301	Гэрэл, цахилгаан	49,336,296.20	47,559,997.00
210302	Түлш, халаалт	108,656,984.67	125,175,422.12
210303	Цэвэр, бохир ус	11,973,898.00	9,524,954.00
210304	Байрны түрээс	35,532,728.00	31,357,326.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	55,369,887.70	98,491,427.02
210401	Бичиг хэрэг	8,031,399.00	12,007,012.00
210402	Тээвэр, шатахуун	22,552,163.00	16,831,838.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	18,550,156.70	21,513,673.52

210404	Ном, хэвлэл	1,983,795.00	185,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	108,000.00	3,536,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,144,374.00	44,417,603.50
2105	Нормативт зардал	00.00	110,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	110,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	23,979,822.00	51,814,369.75
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,513,572.00	877,950.00
210602	Тавилга	00.00	1,287,991.00
210604	Урсгал засвар	18,466,250.00	49,648,428.75
2107	Томилолт, зочны зардал	5,468,000.00	3,798,042.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,468,000.00	3,798,042.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	225,372,950.48	147,461,776.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	215,668,352.37	134,344,265.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	5,000,000.00	11,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,111,698.11	1,477,311.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	592,900.00	640,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	640,127,941.14	851,697,622.05
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	959,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	106,948,260.01	164,176,996.74
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	533,179,681.13	686,561,125.31
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	91,507,005.07	423,135,203.11
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	412,000.00	604,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	604,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	91,095,005.07	422,531,203.11
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	91,095,005.07	418,723,307.36
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг		3,807,895.75
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	450,781,917.01	345,631,086.81
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	00.00	956,003,645.88
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	00.00	956,003,645.88
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	00.00	(956,003,645.88)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	450,781,917.01	(610,372,559.07)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,984,775,575.73	3,368,528,161.30
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	631,145,970.00	847,724,247.80
120	Нийтлэг татварын бус орлого	631,145,970.00	847,724,247.80
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	631,145,970.00	847,724,247.80
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	631,145,970.00	846,478,981.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	1,245,266.80
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,353,629,605.73	2,520,803,913.50
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,699,651,100.00	1,771,862,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,699,651,100.00	1,771,862,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	653,978,505.73	748,941,413.50
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	347,971,869.73	634,907,347.25
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,268,636.00	19,408,917.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	288,738,000.00	94,625,149.25
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	2,873,729,761.73	3,279,507,469.30
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,873,729,761.73	3,279,507,469.30
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,510,022,176.16	2,319,486,165.78
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,655,294,365.30	1,641,955,509.15
210101	Үндсэн цалин	1,655,294,365.30	1,641,955,509.15
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	192,773,801.94	102,030,505.58
210201	Тэтгэврийн даатгал	131,146,463.44	62,961,305.25
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,150,952.60	4,341,202.53
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12,581,349.90	3,262,151.83
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,081,366.70	889,153.83
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	30,813,669.30	30,576,692.14
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	205,499,906.87	213,647,699.12
210301	Гэрэл, цахилгаан	49,336,296.20	47,559,997.00
210302	Түлш, халаалт	108,656,984.67	125,175,422.12
210303	Цэвэр, бохир ус	11,973,898.00	9,554,954.00
210304	Байрны түрээс	35,532,728.00	31,357,326.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	58,897,981.70	64,571,519.02
210401	Бичиг хэрэг	7,476,678.00	6,385,655.00
210402	Тээвэр, шатахуун	25,200,617.00	14,563,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	18,495,156.70	21,513,673.52
210404	Ном, хэвлэл	2,038,795.00	185,000.00

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	108,000.00	5,831,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,578,735.00	16,092,390.50
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	49,436,712.00	74,216,330.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	13,144,172.00	38,874,900.00
210602	Тавилга	1,319,990.00	00.00
210604	Урсгал засвар	34,972,550.00	35,341,430.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,468,000.00	4,481,892.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,468,000.00	4,481,892.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	229,180,061.34	148,207,921.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	219,475,463.23	133,881,701.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	5,000,000.00	11,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,111,698.11	2,686,020.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	592,900.00	640,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	113,471,347.01	70,374,789.91
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	113,471,347.01	70,374,789.91
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	363,707,585.57	960,021,303.52
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	412,000.00	604,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	412,000.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	604,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	363,295,585.57	959,417,303.52
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	363,295,585.57	418,723,307.36
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	540,693,996.16
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	111,045,814.00	89,020,692.00
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	00.00
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	00.00	00.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	109,940,814.00	86,955,833.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	109,940,814.00	86,955,833.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	109,940,814.00	86,955,833.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	109,940,814.00	86,955,833.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(109,940,814.00)	(86,955,833.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	1,105,000.00	2,064,859.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	3,057,500.00	4,162,500.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	4,162,500.00	6,227,359.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,904,539,547.50	2,141,882,861.77	13,197,165,853.95	18,243,588,263.22
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	(345,021,569.10)	(345,021,569.10)
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,904,539,547.50	2,141,882,861.77	12,852,144,284.85	17,898,566,694.12
Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	450,994,978.38	450,994,978.38
2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,904,539,547.50	2,141,882,861.77	13,302,926,201.86	18,349,348,611.13
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	2,422,590.00	2,422,590.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,904,539,547.50	2,141,882,861.77	13,305,348,791.86	18,351,771,201.13
Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	(610,372,559.07)	(610,372,559.07)
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,904,539,547.50	2,141,882,861.77	12,694,976,232.79	17,741,398,642.06

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/Төгрөгөөр/

ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	Зөрүү	Хувь
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	4,162,500.00	(4,162,500.00)	-
I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,395,913,800.00	2,198,798,581.44	197,115,218.56	91.8
УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,395,913,800.00	2,198,798,581.44	197,115,218.56	91.8
Бараа, үйлчилгээний зардал	2,395,093,800.00	2,198,194,581.44	196,899,218.56	91.8
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,689,200,700.00	1,587,816,579.34	101,384,120.66	94.0
Үндсэн цалин	1,689,200,700.00	1,587,816,579.34	101,384,120.66	94.0
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	110,360,100.00	99,377,676.55	10,982,423.45	90.0
Тэтгэврийн даатгал	65,392,100.00	60,308,476.22	5,083,623.78	92.2
Тэтгэмжийн даатгал	5,093,600.00	4,341,202.53	752,397.47	85.2
ҮОМШӨ ний даатгал	4,192,000.00	3,262,151.83	929,848.17	77.8
Ажилгүйдлийн даатгал	898,400.00	889,153.83	9,246.17	99.0
Эрүүл мэндийн даатгал	34,784,000.00	30,576,692.14	4,207,307.86	87.9
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	224,160,000.00	213,647,699.12	10,512,300.88	95.3
Гэрэл цахилгаан	48,800,000.00	47,559,997.00	1,240,003.00	97.5
Түлш, халаалт	130,600,000.00	125,175,422.12	5,424,577.88	95.8
Цэвэр, бохир ус	13,000,000.00	9,554,954.00	3,445,046.00	73.5
Байрны түрээс	31,760,000.00	31,357,326.00	402,674.00	98.7
Хангамж, бараа материалын зардал	88,644,000.00	76,720,481.52	11,923,518.48	86.5
Бичиг хэрэг	7,854,000.00	6,385,655.00	1,468,345.00	81.3
Тээвэр (шатахуун)	16,572,000.00	14,563,500.00	2,008,500.00	87.9
Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	22,315,500.00	21,513,673.52	801,826.48	96.4
Ном, хэвлэл	25,120,000.00	20,011,000.00	5,109,000.00	79.7
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,000,000.00	4,594,765.00	405,235.00	91.9
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, аж ахуйн эд зүйлс	11,782,500.00	9,651,888.00	2,130,612.00	81.9
Эд хогшил худалдан авах	45,035,400.00	28,572,930.00	16,462,470.00	63.4
Тавилга	13,550,000.00	-	13,550,000.00	-
Урсгал засвар	31,485,400.00	28,572,930.00	2,912,470.00	90.7
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	150,503,600.00	121,684,425.00	28,819,175.00	80.9
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	136,176,400.00	107,358,205.00	28,818,195.00	78.8
Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	11,000,000.00	11,000,000.00	-	100.0
Даатгалын үйлчилгээ	2,687,000.00	2,686,020.00	980.00	100.0
Тээврийн хэрэгслийн татвар	640,200.00	640,200.00	-	100.0
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	87,190,000.00	70,374,789.91	16,815,210.09	80.7

Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	87,190,000.00	70,374,789.91	16,815,210.09	80.7
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	820,000.00	604,000.00	216,000.00	73.7
Бусад урсгал шилжүүлэг	820,000.00	604,000.00	216,000.00	73.7
Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал	820,000.00	604,000.00	216,000.00	73.7
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,395,913,800.00	2,200,863,440.44	195,050,359.56	91.9
УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,782,152,200.00	1,353,139,192.64	429,013,007.36	75.9
Улсын төсвөөс санхүүжих	1,782,152,200.00	1,353,139,192.64	429,013,007.36	75.9
ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	613,761,600.00	847,724,247.80	(233,962,647.80)	138.1
Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	613,761,600.00	846,478,981.00	(232,717,381.00)	137.9
Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	1,245,266.80	(1,245,266.80)	-
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	4,162,500.00	(4,162,500.00)	-
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	6,227,359.00	(6,227,359.00)	-
ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	131	121	10	92.4
БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	-	-	-	-
АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	65	65	-	100.0
Удирдах ажилтан	5	5	-	100.0
Гүйцэтгэх ажилтан	40	40	-	100.0
Үйлчлэх ажилтан	20	20	-	100.0
СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО /жилийн дунджаар/	160	205	45	128.1
ЭМЧЛҮҮЛЭГСЭДИЙН ТОО	-	-	-	-
ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	65	65	-	100.0
Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч /ТҮ/	65	65	-	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	0.00
I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	-	748,941,413.50
УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	-	748,941,413.50
Бараа, үйлчилгээний зардал	-	208,247,417.34
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	-	54,138,929.81
Үндсэн цалин	-	54,138,929.81
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	-	2,652,829.03
Тэтгэврийн даатгал	-	2,652,829.03
Хангамж, бараа материалын зардал	-	7,677,037.50
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	1,236,535.00
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, аж ахуйн эд зүйлс	-	6,440,502.50
Эд хогшил худалдан авах	-	98,313,733.00
Багаж, техник, хэрэгсэл	-	83,755,233.00
Тавилга	-	4,600,000.00
Урсгал засвар	-	9,958,500.00
Томилолт, зочны зардал	-	4,481,892.00
Дотоод албан томилолт	-	4,481,892.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	-	40,982,996.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	40,982,996.00
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	540,693,996.16
Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	540,693,996.16
Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	540,693,996.16
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	748,941,413.50
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	748,941,413.50
Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	634,907,347.25
Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	19,408,917.00
Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажилагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	94,625,149.25

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Монгол Германы хамтарсан ашигт малтмал, технологийн их сургуулийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг Б.Батцэнгэл танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хангах, авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх талаар өгсөн зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 01 дүгээр сарын 06-наас 2021 оны 02 дугаар сарын 25-ны хооронд Үндэсний аудитын газрын захиалгаар Юнистар Аудит ХХК-ийн аудитын баг хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Монгол Германы хамтарсан ашигт малтмал, технологийн их сургуулийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Үндэсний аудитын газарт 2021 оны 01 сарын 22-ны өдрийн 01/104 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Монгол Германы хамтарсан ашигт малтмал, технологийн их сургуулийн үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Инженерийн бэлтгэл
- Байгаль орчныг хамгаалах технологи
- Механик инженер
- Ашигт малтмал баяжуулалтын технологи
- Менежмент /бакалавр, магистр/
- Уул уурхайн ашиглалтын технологи
- Цахилгааны инженер
- Үйлдвэрлэлийн автоматжуулалт

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт өөрчлөлт ороогүй байна.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Монгол Германы хамтарсан ашигт малтмал, технологийн их сургуулийн 2020 оны санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцэж байгаа эсэхийг судалж үзэхэд тус байгууллага нь Захирлын 2020 оны 12 дугаар сарын 01-ний А/115 тоот тушаалаар нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг батлан мөрдөн ажиллаж байна.

Боловсрол шинжлэх ухааны яамны Хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ дотоод аудитын газар 2020 онд харьяа орон нутаг дахь Монгол Германы хамтарсан ашигт малтмал, технологийн их сургуулийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна.

Монгол Германы хамтарсан ашигт малтмал технологийн их сургуулийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд бага гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт орлогыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “бага” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2019 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт орлого 3,546,474.2 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 35,464.5 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тодорхойлж, баталгаажууллаа.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд төлөвлөлтийн үе шатанд сонгосон суурийг хэвээр авч 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт орлого 3,980,457.9 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 39,804.6 мянган төгрөгөөр тооцон авлаа.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Монгол Германы хамтарсан ашигт малтмал, технологийн их сургуулийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 589,703.5 мянган төгрөгөөр буюу 3.2 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс өөрчлөлт гарсан мөнгөн хөрөнгө, авлага, үндсэн хөрөнгө, өр төлбөр нэмэгдэж, бараа материал, засгийн газрын оролцоо данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	4,162.5	6,227.4	2,064.9
Авлага	348,983.5	612,266.6	263,283.1
Урьдчилгаа	-	55,111.0	55,111.0
Бараа материал	1,052,465.9	11,811.6	(1,040,654.3)
Үндсэн хөрөнгө	16,979,436.0	17,109,927.9	130,491.9
Нийт хөрөнгө	18,385,047.9	17,795,344.4	(589,703.5)
Өр төлбөр	35,699.3	53,945.8	18,246.5
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	18,349,348.6	17,741,398.6	(607,950.0)
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	18,385,047.9	17,795,344.4	(589,703.5)

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 6,227.4 мянган төгрөг болж 2,064.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь Засгийн газрын 2018 оны 46 дугаар тогтоол Дээд боловсролын сургалтын байгууллагын оюутан, суралцагчид оюутны хөгжлийн зээл олгох, эргэн төлүүлэх журмын 4.1.3-д зээлийн 5 хувьтай тэнцэх хэмжээгээр “Зээлийн эрсдэлийн сан” бүрдүүлж байршуулснаар, худалдаа хөгжлийн банкинд байрших цалингийн түр дансанд үлдэгдэл үүссэнээс шалтгаалжээ. Энэ нь Худалдаа хөгжлийн банкинд ковидын шинж тэмдэг илрээд төв болон харилцдаг салбарууд ажиллахгүй, залгаахаар утсаа авахгүй,

гүйлгээ хийсэн файл мэдээллээ тухай бүртээ явуулсан боловч, гүйлгээ гаргаагүйтэй холбоотой байна.

Авлага дансны үлдэгдэл 612,266.6 мянган төгрөг болж 263,283.1 мянган төгрөгөөр өссөн нь сургалтын төлбөрийн авлагын өсөлтөөс голлон шалтгаалсан. Авлага дансны үлдэгдэлд тайлант жил үүссэн Нэмэлт санхүүжилтийн дансны зарцуулаагүй үлдэгдлийн төвлөрүүлэн шилжүүлсэн буцаан тооцох авлага 538,093.2 мянга, оюутны сургалтын авлага 72,667.7 мянган төгрөг, нийгмийн даатгалын байгууллагаас 1,189.8 мянган төгрөг, Ажилчдаас авах авлага 315.9 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 11,811.6 мянган төгрөг болж 1,040,654.3 мянган төгрөгөөр буурсан нь аудитын явцад бараа материалын дансанд бүртгэлтэй байсан 1,044,062.6 мянган төгрөгийн хангамжийн материал болон бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйлсийг данс бүртгэлээс хасч залруулснаас шалтгаалсан. Бараа материалын данс нь төсвийн хөрөнгөөр 137,608.1 мянга, хандив тусламжаар 68,728.4 мянган төгрөгөөр өсөж, тайлант оны зарцуулалт 203,354.0 мянга, бараа материалын дансанд бүртгэлтэй байсан 1,044,062.6 мянган төгрөгийн ашиглалтад байгаа бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйлсийн залруулга хийж хассанаас шалтгаалжээ.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 17,109,927.9 мянган төгрөг болж 130,491.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь хичээл үйлдвэрлэл, сургуулийн орчныг сайжруулахаар худалдан авсан хөрөнгө өссөнөөс шалтгаалжээ. Үндсэн хөрөнгийн данс нь урсгал төсвийн худалдан авалтаар 86,955.8 мянга, Германы хамтын ажиллагааны нийгэмлэгээс өгсөн хандиваар 725,891.2 мянга, 4,206.0 мянган төгрөгийн зээлээр авсан хөрөнгөөр нэмэгдэж, тайлант жил тооцсон 686,561.1 мянган төгрөгийн элэгдэл байгуулсан нь үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл буурахад нөлөөлсөн байна.

Биет бус хөрөнгө урсгал төсвийн худалдан авалтаар 14,459.5 мянган төгрөг, хөрөнгө Германы хамтын ажиллагааны нийгэмлэгээс өгсөн хандиваар 159,339.6 мянган төгрөгийн хөрөнгө авснаар нэмэгдэж, тайлант жил 1,009.8 мянган төгрөгийн байгуулсан хорогдлоор буурсан байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 53,945.8 мянган төгрөг болж 18,246.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант жилийн сургалтын төлбөрийг 10 хувь, байрны төлбөрийг нэг улирлаар чөлөөлснөөр оюутны сургалтын төлбөр урьдчилж орсон орлого нь өссөнөөс шалтгаалсан ба 48,957.5 мянган төгрөгийн сургалтын төлбөрийн урьдчилж орсон орлого нийт өр төлбөрийн 90.9 хувийг нь эзэлж байна.

Бусад 4,988.3 мянган төгрөгийн өр төлбөр нь номын үнэ 4,206.0 мянган төгрөг, цалингийн тооцоолол буруу хийгдсэнээс 315.9 мянган төгрөг, 466.4 мянган төгрөгийн ажилтанд өгөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийн өглөг байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 17,741,398.6 мянган төгрөг болж 607,950.0 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант жил үр дүн алдагдалтай байснаас шалтгаалжээ. Энэ нь авлагын үлдэгдлийн залруулгаар 2,422.6 мянган төгрөгөөр өмнөх үр дүн нэмэгдэж, тайлант хугацааны үр дүнгээр 610,372.6 мянган төгрөгийн алдагдалтай ажилласнаас шалтгаалжээ.

Монгол Германы хамтарсан ашигт малтмал, технологийн их сургуулийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 433,983.7 мянган төгрөгөөр буюу 12.2 хувиар өссөн байна.

Төсвийн тусламж санхүүжилтийн орлого өмнөх оны үзүүлэлтээс 433,983.7 мянган төгрөгийн орлого нэмэгдсэн байна. Энэ нь улсын төвлөрсөн төсвөөс авсан санхүүжилтийн орлого 33,707.0 мянган төгрөгөөр буурч, суралцагчдын тоог нэмснээр өөрийн орлого 192,378.9 мянга, тендер, түрээсийн орлого 1,245.3 мянга, үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого 171,079.8 мянга, Засгийн газраас олгосон нийгмийн даатгалын

хөнгөлөлтийн орлого 102,986.7 мянган төгрөгөөр тус тус өссөн нь нийт орлого нэмэгдэхэд нөлөөлсөн байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 539,134.5 мянган төгрөгөөр буюу 17.4 хувиар өссөн байна. Үүнд байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал 8,117.8 мянга, хангамж, бараа материалын зардал 43,121.5 мянга, эд хогшил, урсгал засварын зардал 27,944.5 мянга, хичээл сургалт, үйлдвэрлэлийн болон бараа үйлчилгээний бусад зардал 211,569.7 мянга, урсгал шилжүүлэг 331,628.2 мянган төгрөг, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл 12,098.7 мянган төгрөгөөр өсөж, цалингийн зардал 15,764.9 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний хураамж 77,911.2 мянга, томилолтын зардал 1670.0 мянган төгрөгөөр буурсан нь голлон нөлөөлжээ.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар өмнөх оны үр дүн рүү хаасан 2,422.6 мянган төгрөгийн нягтлан бодох бүртгэлийн залруулга нь тооцоо нийлсэн актаар урьд онуудад байсан авлагын үлдэгдлийг залруулснаас шалтгаалсан байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 3,353,036.0 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 3,353,036.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслийг 2020 оны 01 дүгээр сарын 14-нд 2,574,164.5 мянган төгрөгөөр, 2020 оны 12 дугаар сарын 25-нд төсвийг тодотгож 2,395,913.8 мянган төгрөг болгож эхний төсвийн төслөөс 778,871.5 мянга, тодотголоор дахин 178,871.5 мянган төгрөгөөр бууруулж баталсан байна.

Тус байгууллага нь багш ажилчдыг тоог нэмэх, мэдээлэл сурталчилгаа их хийж оюутны тоог нэмэгдүүлэх санал оруулсан боловч төсвийг нэмээгүйгээс 2020 оны төсвөөс цалин, нийгмийн даатгалын зардал 404,744.2 мянга, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 25,943.7 мянга, хангамж, бараа материалын зардлыг 15,612.9 мянга, эд хогшил, урсгал засварын зардлыг 49,842.0 мянга, томилолт, зочны зардлыг 7,442.2 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийг 137,424.3 мянга, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 137,862.2 мянган төгрөгөөр тус тус бууруулж баталсан нь материаллаг дүнтэй байна.

Мөн дахин тодотголоор Ковид-19 цар тахалтай холбоотойгоор хичээл сургууль ороогүйгээс үйлдвэрлэлийн дадлага, томилолт, шатахуун, тогтмол зардлууд 178,871.5 мянган төгрөгөөр хэмнэгдсэнийг улсын төсөвт төвлөрүүлж төсвийг бууруулсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх дээд боловсрол хөтөлбөрийн үндсэн үйл ажиллагааны арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 2,395,913.8 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 1,782,152.2 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс 613,761.6 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоор санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 1,771,862.5 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлого 847,724.2 мянга, нийт 2,619,586.7 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 2,198,798.6 мянган төгрөгийг зарцуулж 418,723.3 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлж, 2,064.8 мянган төгрөгөөр мөнгөн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл нэмэгдсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 2,198,798.6 мянган төгрөг буюу 91.8 хувьтай байгаа нь цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлыг 112,366.5 мянга, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 10,512.3 мянга, хангамж, бараа материалын зардлыг 11,923.5 мянга, эд хогшил, урсгал засварын зардлыг 16,462.5.0 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийг 28,819.2 мянга, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 16,815.2 мянга, урсгал шилжүүлгийг 216.0 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Нийт төсвийн зардлын гүйцэтгэлийг дутуу зарцуулсан нь Монгол Германы хамтарсан ашигт малтмал, технологийн их сургуулийн дээд боловсрол хөтөлбөрийн үндсэн үйл ажиллагааны зардал арга хэмжээ 196,899.2 мянга, ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал арга хэмжээ 216.0 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулагдсантай холбоотой байна.

Хөтөлбөр, арга хэмжээний		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
Код	Нэр				
71803	Монгол германы хамтарсан ашигт малтмал, технологийн их сургуулийн дээд боловсрол	2,395,913.8	2,198,798.6	(197,115.2)	91.8
80101	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	2,293,886.8	2,113,899.0	(179,987.6)	92.2
80205	Мэдээлэл сурталчилгааны зардал	17,289.7	6,999.1	(10,290.6)	40.5
80219	Харуул хамгаалалтын зардал	32,400.0	32,400	-	100.0
80226	Байр ашиглалтын үйлчилгээ	51,517.5	44,896.5	(6,621.0)	87.1
80802	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал	820.2	640.0	(216.0)	73.7

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д харуулав.

Улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлого

Монгол Улсын 2020 оны төсвийн тухай хуульд зааснаар 2020 онд 613,761.6 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 847,724.2 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, үндсэн үйл ажиллагааны орлогыг 38.1 хувиар буюу 232,717.3 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн байна.

Хүснэгт 2 Төвлөрүүлэх орлого

/мянган төгрөг/

Орлогын төрөл	Төлөв	Гүйц	Зөрүү	Хувь
Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	613,761.6	846,478.9	(232,717.3)	37.9
Туслах үйл ажиллагааны орлого		1,245.3	(1,245.3)	100
Нийт дүн	613,761.6	847,724.2	(233,962.6)	38.1

Энэ нь сурталчилгаа сайн хийгдэж оюутны тоо нэмэгдсэнтэй холбоотойгоор үндсэн үйл ажиллагааны орлого 232,717.3 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн

бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд гадаад төсөл хөтөлбөрөөс 366,753.9 мянга, татаас санхүүжилтийн авлагаас 268,153.4 мянга, дээд шатны төсвийн захирагчаас 19,408.9 мянга, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 94,625.2 мянга, нийт 748,941.4 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ. Энэ санхүүжилтээр цалин нийгмийн даатгалын зардалд 56,791.7 мянга, хангамж, бараа материалын зардалд 110,472.7 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөрт 40,983.0 мянга, нийт 208,247.4 мянган төгрөгийг зарцуулж, үлдэгдэл 540,694.0 мянган төгрөгийг улсын төсөвт төвлөрүүлжээ.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 156 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 135 мэдээлэл, хугацаа хоцроосон 19 мэдээлэл байршуулж, хугацаа болоогүй 2 мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулаагүй байна.

Шилэн дансны хуулийн дагуу байршуулах мэдээллээс хугацаа хоцроосон 19 мэдээлэл нь тушаал шийдвэр 7, батлагдсан төсөв, батлагдсан орон тоонд орсон өөрчлөлт, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, Хөрөнгийн болон урсгал зардалд тусгагдсан арга хэмжээний тендерийн ерөнхий мэдээлэл, тендерийн ерөнхий мэдээлэл, хагас жилийн санхүүгийн тайлан, аудитын тайлан, дүгнэлт, зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан тус бүр 1, хөрөнгийн зардал, хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл, концессын зүйлийн жагсаалт, гүйцэтгэл 2, төсвийн хэтрэлт хэмнэлт 3 хоцорсон байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 3,000.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт, 69,292.8 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 1 албан шаардлагыг биелүүлсэн байна. Аудитаар өгсөн 116,489.9 мянган төгрөгийн 5 зөвлөмжийн хэрэгжилт 100 хувьтай байна.

Хүснэгт 3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

/мянган.төгрөг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	3,000.0	1	3,000.0	-	-	100.0
Албан шаардлага	1	69,292.8	1	69,292.8	-	-	100.0
Зөвлөмж	5	116,489.9	5	116,489.9	-	-	100.0
Нийт дүн	7	188,782.7	7	188,782.7	-	-	100.0

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 1,059,628.5 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 1,045,763.0 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлж, 13,865.5 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өглөө.

Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаанд гурван залруулга хийж санхүүгийн тайланд тусгаж баталгаажуулав. Үүнд:

1. Бараа материал: Бараа материалын дансанд гүйцэтгэлийн үе шатанд горим сорил хэрэгжүүлэхэд бараа материалын дансанд 1,044,062.6 мянган төгрөгийн ашиглалтад байгаа бараа материал бүртгэлтэй байна.
2. Цалингийн зардал: Цалингийн зардлыг хамаарагдах хууль тогтоомжийн дагуу хөөн шалган үзэхэд төслийн болон цагийн багш нарын цалингаас 315.9 мянган төгрөгийн хувь хүний орлогын албан татварын хуулийн дагуу олгох хөнгөлөлтийг давхар эдлүүлсэн байна.
3. Мөнгөн хөрөнгө: Мөнгөн хөрөнгийн дансдын үлдэгдлүүдэд явуулсан тулган баталгаажуулах захидлын хариугаар Худалдаа хөгжлийн банкин дахь цалингийн түр данс 1,384.5 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчилд нэг албан шаардлага хүргүүлэв. Үүнд:

1. Шилэн дансны хуулийн дагуу шалгахад нийт 156 мэдээлэл оруулахаас хугацаандаа оруулсан 135, хугацаа хоцроосон 19 мэдээлэл нь тушаал шийдвэр 7, батлагдсан төсөв, батлагдсан орон тоонд орсон өөрчлөлт, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, Хөрөнгийн болон урсгал зардалд тусгагдсан арга хэмжээний тендерийн ерөнхий мэдээлэл, тендерийн ерөнхий мэдээлэл, хагас жилийн санхүүгийн тайлан, аудитын тайлан, дүгнэлт, зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан тус бүр 1, хөрөнгийн зардал, хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл, концессын зүйлийн жагсаалт, гүйцэтгэл 2, төсвийн хэтрэлт хэмнэлт 3 хоцорсон байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3-д "тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх", 6 дугаар зүйлийн 6.1.1-д "тухайн жилийн төсөв, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө,... жил бүрийн 01 дүгээр сарын 10-ны өдрийн дотор", 6.1.5-д "... аудитын тайлан, дүгнэлтэд тусгагдсан асуудлаар авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээг тухайн жилийн 07 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор", 6.1.6-д "төсвийн хэмнэлт, хэтрэлт, түүний шалтгааны тайлбарыг улирал бүр", 6.2.4-д "хөрөнгийн зардал, хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээ, концессын зүйлийн жагсаалт", 6.4-д "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ"-д 6.4.8-д "бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, концесс, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр", 6.4.1-д "тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт, өөрчлөлт", УСНББОУС-ын 1-ийн 27 зүйл: "... үнэн зөв толилуулга нь ажил гүйлгээ, бусад үйл явдал, нөхцөл байдлын үр нөлөөг УСНББОУС-д заасан хөрөнгө, өр төлбөр, орлого, зардлын тодорхойлолт болон хүлээн зөвшөөрөлтийн шалгуурын дагуу үнэнч шударга илэрхийлэхийг шаарддаг..." заалтуудтай нийцэхгүй, толилуулга ба тодруулга батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэх.

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн 13,865.5 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 2 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

Монгол Германы хамтарсан ашигт малтмал, технологийн их сургуулийн захирлыг тус сургуулийн удирдах зөвлөлийн 2019 оны 08 дугаар сарын 29-ний өдрийн 34 тоот тогтоолоор үүрэгт ажлаас чөлөөлснийг БШУС-ын 2019 оны 08 дугаар сарын 30-ний өдрийн Б/38 тоот тушаалаар батламжилсан боловч үндэслэлгүй гэж үзэн Иргэний хэргийн шүүхэд нэхэмжлэл гаргасныг хэрхэн шийдвэрлэснийг дараагийн аудитаар авч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Менежментийн захидал

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

1. Зардлын данстай холбоотой асуудал

1.1 Илрүүлэлт:

Зардлын анхан шатны и-баримтын нийт 688 гүйлгээ, 672,847.4 мянган төгрөгийн, 170-аад аж ахуйн нэгж, хувь хүмүүсээс авсан худалдан авалтыг тулган шалгахад урьд оны худалдан авалтын 36,334.4 мянган төгрөг, 2021 онд бүртгэгдсэн 12,342.5 мянган төгрөгөөр тус тус зөрүүтэй байна.

Энэ нь үнэлгээ, үнэн зөв байдал, хэмжилт, иж бүрэн байх, тохиолдсон байх батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүйгээс гадна Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 10.1-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын санхүүгийн тайлангийн жил тухайн оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхэлж, 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болно", 20.2.4-д "нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт нь энэ хууль болон санхүүгийн бусад хууль тогтоомжид заасан шаардлагад нийцэж байгаа эсэхийг хянах" гэсэн заалтыг тус тус зөрчсөн байна.

1.2 Эрсдэл:

Анхан шатны баримтын бүрдэлгүйгээр ажил гүйлгээ бүртгэж, тайлагнасан байх.

1.3 Өгсөн зөвлөмж:

Худалдан авалт хийхдээ хууль тогтоомж, журмын дагуу татварын цахим системд и-баримтыг харилцагч байгууллагуудаар бүрдлийг хангуулж ажиллах.

1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:

И-баримтын шивэлтийг сар бүр шалгаж ажиллана.

2.2 Балансын данстай холбоотой асуудал

2.1 Илрүүлэлт:

Грийн Химистри ХХК-ийн өмнөх онуудад үүссэн авлагын үлдэгдлийг аудитаар илрүүлж, залруулж бүртгэснээс авлага оны эцэст 1,207.1 мянга, цалингийн тооцооллын алдаанаас илүү олгосон хөнгөлөлтийг аудитын явцад илрүүлснээр үүссэн Ажилчдаас суутган авах авлага 315.9 мянга, ХХОАТ-ын өглөг 315.9 мянган төгрөгөөр тус тус үлдэгдэлтэй тайлагнагдсан.

Энэ нь үнэн зөв байдал, иж бүрэн байх, эрх ба үүрэг, оршин байх батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүйгээс гадна Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.3-д "төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах" гэсэн заалтыг тус тус зөрчсөн байна.

2.2 Эрсдэл:

Санхүүгийн тайлан, тодруулгад тусгасан авлага, өр төлбөрийн үлдэгдлийг харилцагч байгууллагаар хүлээн зөвшөөрүүлж баталгаажуулаагүй байх.

2.3 Өгсөн зөвлөмж:

Төсвийг зохистой удирдаж өр төлбөр үүсгэхгүй ажиллах.

2.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:

Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	<i>Монгол Германы хамтарсан ашигт малтмал, технологийн их сургуулийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит</i>	Аудитын код:
2021			САГ-2021/47/СТА-ТШЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Монгол Германы хамтарсан ашигт малтмал технологийн их сургууль		Мянган төгрөг

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Байгууллагатай тооцоо нийлж тулган баталгаажуулснаар Грийн хмистрий ХХК-ийн өмнөх онуудад үүссэн авлагын үлдэгдэлийг аудитаар илрүүлж, залруулж бүртгэснээс авлага оны эцэст 1,207.1 мянга, цалингийн тооцооллын алдаанаас илүү олгосон хөнгөлөлтийг аудитын явцад илрүүлснээр үүссэн Ажилчдаас суутган авах авлага 315.9 мянга, ХХОАТ-ын өглөг 315.9 мянган төгрөгөөр тус тус үлдэгдэлтэй тайлагнагдсан.	1,523.0	Зөвлөмж өгөх	Тооцооны нягтлан бодогч	Боря Мягмархүү
2	Шилэн дансны хуулийн дагуу шалгахад нийт 156 мэдээлэл оруулахаас хугацаандаа оруулсан 135, хугацаа хоцроосон 19, хугацаа болоогүй 2 мэдээлэл байна. Шилэн дансны хуулийн дагуу байршуулах мэдээллээс хугацаа хоцроосон 19 мэдээлэл нь тушаал шийдвэр 7, батлагдсан төсөв, батлагдсан орон тоонд орсон өөрчлөлт, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, Хөрөнгийн болон урсгал зардалд тусгагдсан арга хэмжээний тендерийн ерөнхий мэдээлэл, тендерийн ерөнхий мэдээлэл, хагас жилийн санхүүгийн тайлан, аудитын тайлан, дүгнэлт, зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан тус бүр 1, хөрөнгийн зардал, хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл, концессын зүйлийн жагсаалт, гүйцэтгэл 2, төсвийн хэтрэлт хэмнэлт 3 хоцорсон байна.	0	Албан шаардлага	Тооцооны нягтлан бодогч	Боря Мягмархүү
3	Зардлын ажил гүйлгээг анхан шатны баримт руу шалгахад баримтын бүрдэл дутуу гүйлгээ гараагүй байна. Мөн И-баримтын нийт 688 гүйлгээ, 672,847.4 мянган төгрөгийн, 170-аад аж ахуйн нэгж, хувь хүмүүсээс авсан худалдан авалтыг тулган шалгахад урьд онд тооцогдсон худалдан авалтын 36,334.4 мянган төгрөг, 2021 онд шивэгдсэн 12,342.5 мянган төгрөгийн гүйлгээний зөрүү үүссэн байна.	12,342.5	Зөвлөмж өгөх	Ерөнхий нягтлан бодогч	Эрдэнэбат Нарангарав
ДҮН		13,865.5			

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2021 оны 02 дугаар сарын 25

№ 127/АД/60058

Улаанбаатар хот

СЯГ-2021/41/СТД-ТШЗ
Зөрчил арилгуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Монгол Германы хамтарсан ашигт малтмал, технологийн их сургуулийн 2020 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Шилэн дансны хуулийн дагуу тайлант хугацаанд цахим хуудаст нийт 156 мэдээлэл оруулахаас 19 мэдээлэл хугацаа хоцроож байршуулсан байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3-д "тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх", 6 дугаар зүйлийн 6.1.1-д "тухайн жилийн төсөв, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, ... жил бүрийн 01 дүгээр сарын 10-ны өдрийн дотор", 6.1.6-д "төсвийн хэмнэлт, хэтрэлт, түүний шалтгааны тайлбарыг улирал бүр", 6.4-д "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ", 6.4.8-д "бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, концесс, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр", 6.4.1-д "тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт, өөрчлөлт", гэж заасныг тус тус хэрэгжүүлээгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1-д заасныг үндэслэн ШААРДАХ нь:

1. Шилэн дансны тухай хуулийг бүрэн хэрэгжүүлж мэдээллийг ил тод, хуулийн хугацаанд бүрэн байршуулж, биелэлтийг 2021 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Монгол Германы хамтарсан ашигт малтмал, технологийн их сургуулийн захирал Б.Батцэнгэл, ерөнхий нягтлан бодогч Э.Нарангарав нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АХЛАХ АУДИТОР
ГЭРЭЭГЭЭР ГҮЙЦЭТГЭГЧ:
ЮНИСТАР АУДИТ ХХК-ИЙН
ЗАХИРАЛ
АХЛАХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.СЭРЖМЯДАГ

М.ЭНХЖАРГАЛ
Ч.БАТМӨНГӨН

[illegible]